

פרקטיקה בהליכי פשיטת רגל 2021

חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי

מרצה: עו"ד שלמה שחר

מטרת החוק

חוק זה נועד להסדיר את פירעון חובותיו של חייב שהוא יחיד או תאגיד, הנמצא או העלול להימצא במצב של חדלות פירעון, במטרה –

(1) להביא ככל האפשר לשיקומו הכלכלי של החייב;

(2) להשיא את שיעור החוב שייפרע לנושים;

(3) לקדם את שילובו מחדש של חייב שהוא יחיד במרקם החיים הכלכליים.

הגדרת חדלות פירעון

חדלות פירעון היא מצב כלכלי שבו חייב אינו יכול לשלם את חובותיו במועדם, בין אם מועד פירעונם הגיע ובין אם לאו, או שהתחייבויות החייב, לרבות התחייבויות עתידיות ומותנות שלו, עולות על שווי נכסיו.

תנאי לפתיחת הליכי חדלות פירעון נגד יחיד

במועד הגשת הבקשה לצו לפתיחת הליכים:

- מרכז חייו במועד הגשת הבקשה או במשך 6 חודשים קודם לכן הוא בישראל
- במועד הגשת הבקשה יש לו נכסים בישראל או שהוא מנהל עסקים בישראל

בקשת יחיד לצו לפתיחת הליכים-מי יכול להגיש?
יחיד, נושה, יועמ"ש.

לאן תוגש הבקשה?

- חובות עד 150,000 ₪ - רשם הוצל"פ.

- חובות מעל 150,000 ₪.

- יחיד- ממונה.

- נושה- בימ"ש שלום.

- יועמ"ש לממשלה- בימ"ש שלום.

בקשת יחיד תכלול (ס' 104 לחוק)

- (1) תצהיר, בטופס שקבע השר, כי מתקיימים בו התנאים להגשת הבקשה;
- (2) דוח הכולל את הפרטים שלהלן לגבי השנתיים שקדמו למועד הגשת הבקשה, כשהוא ערוך לפי טופס שקבע השר מאומת בתצהיר הנתמך במסמכים:
  - (א) פרטים לעניין נכסיו, הכנסותיו, הוצאותיו, חובותיו והתחייבויותיו, לרבות פרטי חשבונות הבנק שלו, ערובות שנתן, ופרטי זהותם של נושיו ושל מי שיש לו חוב ליחיד;
  - (ב) תביעות והליכי גבייה שהוא מנהל או המתנהלים נגדו;
  - (ג) מקצועו והשכלתו;
  - (ד) פרטים הידועים לו לעניין נכסיהם של בן זוגו, ילדיו הקטינים וכן ילדיו הבגירים שפרנסתם עליו, הכנסותיהם, הוצאותיהם, חובותיהם והתחייבויותיהם, לרבות פרטי חשבונות הבנק של בן זוגו;
- (3) כתב ויתור על סודיות והסכמה למסירת מידע בעניינים ומהגורמים כמפורט להלן:
  - (א) מידע לעניין כתובתו, נכסיו, חובותיו, גובה הכנסתו ומקורות הכנסתו – מכל גורם לרבות גוף ציבורי כמשמעותו בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, אך למעט גוף המנוי בטור א' בחלק א' לתוספת הראשונה ורשות המסים בישראל;
  - (ב) מידע לעניין מצבו הכלכלי ולעניין יציאותיו מישראל וכניסותיו לישראל – מכל גורם המנוי בטור א' בחלק א' לתוספת הראשונה בעניינים המפורטים בטור ב' שלצדו.
  - (ג) בדוח כאמור בסעיף קטן (ב)(2), רשאי היחיד לציין פרטי מידע מסוימים כפרטי מידע המכילים מידע אישי רגיש בעניינו שהוא מבקש לא ימסרו לעיון הנושים, ויחולו לעניין זה הוראות סעיף 107(ב).

בקשת נושה לצו לפתיחת הליכים

תוגש לבית משפט שלום (עם העתק לממונה וליחיד).

בתנאי שהיחיד נמצא בחדלות פירעון.

אפשרות גם לפני מועד פירעון אם נסיבות הונאה והברחת נכסים או חוב שלא יפרע בתוך 6 חודשים.

איך הנושה מוכיח שהיחיד בחדלות פירעון?

(חזקה שנמצא בחדלות פירעון):

- ❑ סכום החוב עולה על 75,000 ₪, נמסרה דרישה שלא שולמה, אין מחלוקת בתו"ל על החוב, הבקשה מוגשת תוך 3 חודשים ממועד הדרישה.
- ❑ אי תשלום סכום מעל 75,00 ₪ לאחר אזהרה הוצל"פ, פקודת מיסים גבייה, פסק דין בימ"ש.
- ❑ אי תשלום סכום מעל 10,000 ₪ חוב פסק דין בית דין לעבודה.

**צו לפתיחת
הליכים ע"י
הממונה**
(תוצאות הצו בשקף הבא)

30 יום

**מועד הגשת
הבקשה לפתיחת
הליכים ע"י יחיד**

פרסום והפצה של הצו ליחיד ולנושים

**בקשה לביטול ע"י
מי שרואה עצמו
נפגע מהצו**

45 יום

**ממועד פרסום
ההודעה לצו
לפתיחת הליכים**

דיון והחלטה בבקשה ע"י בית משפט בהקדם האפשרי

תקופת ביניים ממתן צו לפתיחת הליכים עד מתן צו לשיקום כלכלי

צו לפתיחת הליכים

מינוי נאמן
הקפאת הליכים
הגבלות על היחיד
(פירוט בשקף הבא)

9 חודשים
בדיקת הנאמן-חקירה ומצבו
הכלכלי של היחיד- כולל נכסים.

דוח ממצאי
בדיקה של הנאמן
מוגש לממונה

60 יום

בתוך שנה מיום
הגשת הבקשה:

דיון ומתן
צו לשיקום כלכלי
על ידי בימ"ש.
לאור הצעות הממונה
לתוכנית לשיקום כלכלי
(פירוט בהמשך).

הממונה קובע דמי
מחיה ליחיד

סעיפים-תוצאות צו לפתיחת הליכים - (ס' 121-124)

121. עם מתן צו לפתיחת הליכים –

(1) נכסי קופת הנשייה יעמדו לפירעון חובות העבר של היחיד והוצאות הליכי חדלות הפירעון, בלבד;

(2) לא ייפרעו חובות העבר של היחיד מנכסי קופת הנשייה אלא לפי הוראות חוק זה;

(3) יוקפאו ההליכים נגד היחיד לפי הוראות פרק ה': הקפאת הליכים, לחלק ב', בשינויים המחויבים, ואם הוטלו הגבלות על היחיד במסגרת הליכי גבייה – ההגבלות בטלות;

(4) לא יינתן צו מאסר לביצוע מאסר במקום קנס שהוטל על היחיד לפי סעיף 71 לחוק העונשין או לפי סעיף 129א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982;

(5) הממונה ימנה נאמן ליישום הליכי חדלות הפירעון של היחיד, לפי הוראות פרק ו': הנאמן – מינויו, תפקידו וסמכויותיו;

(6) תחל תקופת ביניים עד למתן צו לשיקום כלכלי לגבי היחיד, כאמור בפרק ז': תקופת הביניים – ממתן צו לפתיחת הליכים עד מתן צו לשיקום כלכלי, שבמהלכה –

(א) יחולו על היחיד ההגבלות המנויות בסימן א': הגבלות, לפרק ז' לפי הוראות אותו סימן; (מפורט להלן).

(ב) הנאמן יערוך בדיקה לעניין מצבו הכלכלי של היחיד, והנסיבות שהובילו למצבו לפי הוראות סימן ב': בדיקת מצבו הכלכלי של היחיד, לפרק ז'.

122. עם מתן צו לפתיחת הליכים, בין לבקשת יחיד ובין לבקשת נושה, יהיה הממונה ממונה על ניהול הליכי חדלות הפירעון של היחיד.

123. (א) יחיד שניתן לגביו צו לפתיחת הליכים לא יתקשר בעסקה או יבצע פעולה הכרוכות בקבלת אשראי, ממועד מתן הצו עד תום הליכי חדלות הפירעון, אלא באישור הממונה; אישור הממונה יכול שיינתן לעניין מסוים או לעסקה או לפעולה מסוימת.

(ב) הממונה יקבע הוראות לעניין הוצאות הנחוצות למחיית היחיד שלגביהן יוכל היחיד להתקשר בעסקה או לבצע פעולה הכרוכות בקבלת אשראי, בסכומים שיקבע הממונה, בלא אישור הממונה.

124. (א) הנאמן או כל אדם הפועל מטעמו יציין בכל מסמך שהוא מוציא במסגרת תפקידו כי היחיד נמצא בהליכי חדלות פירעון.

(ב) יחיד שניתן לגביו צו לפתיחת הליכים המתקשר בעסקה או מבצע פעולה הכרוכות בקבלת אשראי יעשה כן, ממועד מתן הצו ועד תום הליכי חדלות הפירעון, בשם שלפיו ניתן לו הצו ויציין כי הוא חדל פירעון; הממונה רשאי לקבוע סוגי עסקאות שלגביהן לא תחול החובה לציין את הליכי חדלות הפירעון, בסכומים שיקבע.

סיכום תוצאות עיקריות צו לפתיחת הליכים

▶ **הגבלות:** כרטיס אשראי ולקוח מוגבל (שיקים). אפשרי חשבון בנק רק ביתרת זכות ללא אשראי.

איסור לייסד תאגיד, והגבלה על קבלה או החזקת דרכון וצו עיכוב יציאה מהארץ .

בקשה להסרת הגבלה

החייב או הנאמן רשאים, במקרים מסוימים, להגיש לממונה בקשה להסרת הגבלה (הגבלה אחת או יותר, באופן מלא או חלקי).

הנושים זכאים, לפני שהממונה יחליט האם להסיר את ההגבלה או לא, להתייחס ולהביע את דעתם בנוגע לבקשה של החייב.

הממונה רשאי לקבוע כי ההגבלה תוסר בתנאים מסוימים כגון הפקדת ערבות (סכום כסף או התחייבות)

הממונה ייעתר בחיוב לגבי בקשה להסרת הגבלת יציאה מהארץ בצירוף ערובות מתאימות (נוהל הממונה) :

נסיבות בריאותיות- צורך בריאותי חיוני ודחוף. נסיבות משפחתיות-אירוע משמעותי קרבה משפחתית מדרגה

ראשונה .

נסיבות עסקיות- כאשר יש בהן להיטיב עם קופת הנשייה, או הקשורות לעיסוקו של החייב.

▶ קביעת דמי מחייה ליחיד ולמשפחתו (כמפורט להלן).

▶ חיוב להגיש דוחות דו חודשיים.

▶ מינוי נאמן

קביעת צו תשלומים ודמי מחייה בכבוד – לפי הכנסה בפועל (לאחר צו שיקום כלכלי לפי פוטנציאל השתכרות)

▶ **דמי מחייה** : הסכום שיוותר בידי היחיד ומי שפרנסתו עליו לאחר הפחתת התשלום החודשי .

▶ **נוסחה לחישוב התשלום החודשי:**

ההכנסה הפנויה של התא המשפחתי במכפלת חלקו היחסי של היחיד בהכנסות התא המשפחתי.

חישוב ההכנסה הפנויה של התא המשפחתי:

מחצית מההכנסה נטו של התא המשפחתי בחיסור "הסכום הבסיסי" והוצאות מיוחדות .

"הסכום הבסיסי":

יחיד/נשוי חי בנפרד: 3,311 ₪ .

רווק/גרוש/אלמן/ילד: 4,262 ₪.

זוג: 4,500 ₪

כל ילד נוסף עד 4 ילדים: תוספת של 1,500 ₪ (זוג פלוס 4 ילדים- 10,500 ₪)

זוג פלוס 5 ילדים 11,800 ₪

דוגמא לחישוב התשלום החודשי

- ▶ **מצב משפחתי :**
- ▶ נשוי ואב ל-3 ילדים קטינים.
- ▶ החייב משתכר -6,000 ₪ . בן הזוג משתכר 5,500 ₪ .
- ▶ הכנסות נטו של התא המשפחתי 11,500 ₪ בחודש.
- ▶ הסכום הבסיסי של זוג פלוס 2 ילדים: 7,500 ₪.
- ▶ הוצאות מיוחדות : אחד הילדים מתחת לגיל 3 עלות 1,000 ₪ לגן.
- ▶ הכנסה פנויה של המשפחה: $11,500 - 7,500 - 1,000 = 3,000$ ₪
- ▶ מחצית הכנסה פנויה : 1,500 ₪
- ▶ חלקו היחסי של החייב בהכנסות התא המשפחתי : $52\% = 6000 / 11,500$
- ▶ התשלום החודשי: 52% מ-1,500 ₪ : **780 ש"ח**.
- ▶ דמי המחיה: $11,500 - 780 = 10,720$ ₪.

הגשת תביעות חוב (ס' 209-215)

- ▶ תביעת חוב יש להגיש (עו"ד-באופן מקוון) לממונה בצירוף מסמכים רלבנטיים ותצהיר בתוך 6 חודשים מיום פרסום הצו לפתיחת הליכים ברשומות .
הממונה מעביר אותם לנאמן לבדיקה .
- ▶ ניתן לתבוע חוב מותנה וחוב עתידי. חוב מובטח בשעבוד- יש לפרט הבטוחה ואומדן שווי שלה.
- ▶ ניתן לתבוע ריבית והצמדה עד ליום הצו.
- ▶ הנאמן מוסמך לאשר הארכת מועד להגשת תביעת החוב אם יש נסיבות מוצדקות.
- ▶ הנאמן בודק ומכריע בתביעת החוב.
- ▶ ערעור על הכרעת הנאמן בפני בית המשפט.

צו לשיקום כלכלי

דיון והחלטה בבית משפט בהצעת הממונה

צו לשיקום כלכלי כולל (פירוט בשקף הבא):

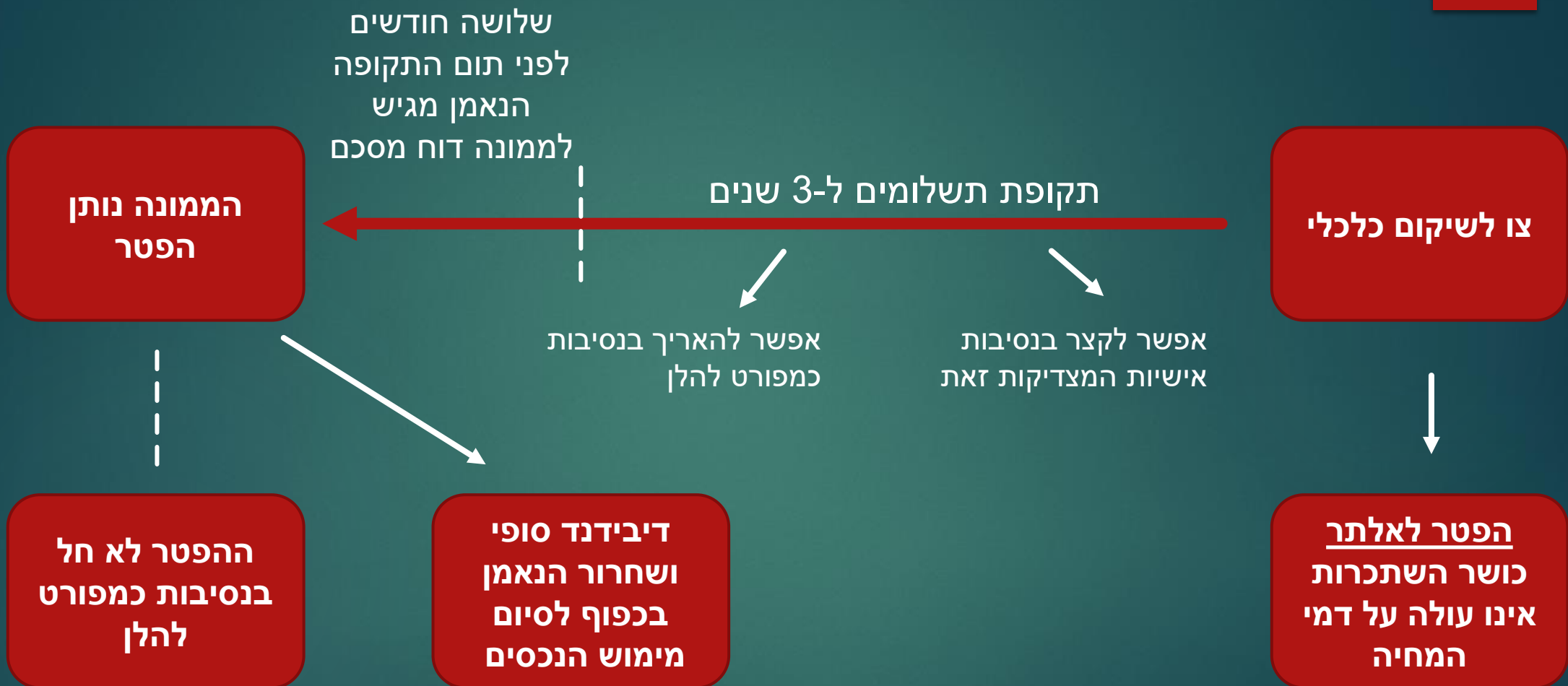
- תכנית לפירעון חובותיו של היחיד
- שיקומו הכלכלי (כולל הכשרה להתנהלות כלכלית נכונה שיעבור היחיד).

הצו כולל הוראות כמפורט להלן (ס' 161(ב) לחוק)

צו לשיקום כלכלי כולל

- (1) חובת התשלומים שתיקבע בהתאם להוראות סימן ב': חובת תשלומים, ובכלל זה הוראות לעניין גובה התשלומים (על בסיס כושר השתכרות בהפחתת דמי מחייה בכבוד) ותקופת התשלומים (שלוש שנים. בסמכותו להאריך ס' 163 (ד)); ואולם אם מתקיימים ביחיד התנאים למתן הפטר לאלתר לפי סימן ג': הפטר לאלתר, יורה בית המשפט בצו לשיקום כלכלי על הפטר לאלתר של היחיד;
- (2) הנכסים שייכללו בנכסי קופת הנשייה בהתאם להוראות סעיף 164, ובהפטר לאלתר – בהתאם להוראות סעיף 167(ג);
- (3) אופן מימוש נכסי קופת הנשייה;
- (4) הגבלות כאמור בסימן א': הגבלות, לפרק ז' או חלקן, שיחולו על היחיד לתקופה שיורה בית המשפט, אם מצא כי הן נחוצות לשם הגנה על הנושים או כדי למנוע מהיחיד להגדיל את חובותיו; לעניין זה, חזקה כי ההגבלות נחוצות אם מתקיים לגבי החייב תנאי מהתנאים להארכת תקופת התשלומים כאמור בסעיף 163(ג)(1) עד (3);
- (5) הכשרה להתנהלות כלכלית נכונה שיעבור היחיד, אם מצא בית המשפט כי הנסיבות שהובילו לחדלות הפירעון מצביעות על כך שהכשרה כאמור תסייע לשיקומו הכלכלי; השר, באישור ועדת החוקה, יקבע הוראות לעניין קיום הכשרה כאמור;
- (6) חובות היחיד שלגביהם לא יחול הפטר בהתאם להוראות סעיף 175 כמפורט בהמשך.

נסיבות המצדיקות הארכת התקופה מעבר ל-3 שנים

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), בית המשפט רשאי לקבוע, בצו לשיקום כלכלי, תקופת תשלומים ארוכה משלוש שנים אם מצא כי מתקיים אחד מאלה:

(1) בהליכי חדלות הפירעון, היחיד עשה אחד מאלה:

(א) נהג בחוסר תום לב, במטרה לנצל לרעה את ההליכים;

(ב) לא שיתף פעולה עם הנאמן או הממונה;

(ג) הפר את ההגבלות שהוטלו עליו באופן שהיה עלול לפגוע בהליך חדלות הפירעון;

(2) ליחיד חוב שמתקיים לגביו אחד מאלה:

(א) הוא נוצר מהתחייבות או מהתקשרות בעסקה בהיקף משמעותי שביצע היחיד בעת שידע או שהיה עליו לדעת כי יש סיכוי גבוה שלא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו;

(ב) הוא נוצר מהזנחה חמורה בניהול ענייניו הכלכליים של היחיד, שנעשתה בחוסר תום לב;

(ג) מקורו בחובת תשלום פיצויים לפי סעיף 77 לחוק העונשין;

(3) היחיד ביצע פעולה כאמור בסעיפים 219 עד 221 במטרה להעדיף נושה על פני נושים אחרים, לגרוע נכסים מקופת הנשייה או להבריח נכסים;

(4) ניתן לגבי היחיד צו לפתיחת הליכים אחר בשבע השנים שקדמו לתחילת הליכי חדלות הפירעון.

(ד) מצא בית המשפט כי מתקיים תנאי מהתנאים להארכת תקופת התשלומים כאמור בסעיף קטן (ג)(1) עד (3), בשל מעשה של היחיד שנעשה בנסיבות חמורות או בחוסר תום לב, רשאי הוא לקבוע תקופת תשלומים שאינה קצובה בזמן.

(ה) מצא בית המשפט כי מתקיימות לגבי היחיד נסיבות כלכליות מיוחדות וחריגות שבשלהן אין זה צודק לקבוע תקופת תשלומים של שלוש שנים בלבד, וכי תקופה זו אינה מביאה לאיזון הראוי בין זכות הנושים לפירעון חובם ובין הצורך בשיקומו הכלכלי של היחיד, רשאי הוא לקבוע תקופת תשלומים ארוכה יותר גם אם לא מתקיימים התנאים שבסעיף קטן (ג).

ההפטר פוטר את היחיד מחובות עבר שלא ניתן לפרוע מקופת הנשייה.

(א) ההפטר לא יחול על חובות עבר אלה (סעיף 175 לחוק) :

(1) תשלום עונשי (קנס ועיצום מנהלי);

(2) חוב שנוצר בדרך מרמה או הנובע מעבירת כניבה או מעבירת מין או אלימות חמורה .

(3) חוב מזונות שהחבות בו היא לפי פסק דין.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), בית המשפט רשאי, בנסיבות חריגות המצדיקות זאת, להורות כי ההפטר יחול על חובות עבר המפורטים להלן, כולם או חלקם, ורשאי הוא להתנות החלת הפטר כאמור בתנאים:

(1) ריבית, קנס או תשלום אחר בשל אי-תשלום במועד של תשלום עונשי שנוספו או הוטלו בתקופה שקדמה למועד מתן הצו לפתיחת הליכים;

(2) חוב מזונות שהחבות בו היא לפי פסק דין.

(ג) נוסף על האמור בסעיף קטן (א)(2), בית המשפט רשאי להורות כי ההפטר לא יחול על חוב עבר שמקורו בחובת פיצויים לפי סעיף 77 לחוק העונשין, אם מצא כי הדבר מוצדק נוכח מהות העבירה שבשלה הוטלו הפיצויים, חומרתה או נסיבותיה.

ניתן לבטל הפטר:

בגילוי עובדות חדשות שהיה בהן כדי להאריך צו תשלומים לפי הוראות סעיף 163, או במקרה של אי סיוע אי שת"פ עם הנאמן והפרת תנאי מהותי בצו לשיקום כלכלי.

תודה על ההקשבה!